

Sayı : E-18454353-100.04.02-47594

22.05.2026

Konu : Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Piyasa
Yapıcılık Kurallarında Değişiklikler Hk.
Duyuru

Sn.Yetkili

Borsamız Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası (VİOP) Piyasa Yapıcılık Programı'nda 01/07/2026 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere;

- Pay vadeli işlem sözleşmelerinde piyasa yapıcı hak ve yükümlülüklerine ilişkin gruplamanın Ek-1'de yer aldığı şekilde güncellenmesine,
- Gelir paylaşım tutarı hesaplama yönteminde kullanılan işlem hacmi hesaplamasında, piyasa yapıcının bekleyen emirleriyle gerçekleşen işlemlerin 1, piyasa yapıcı tarafından girildiği anda işleme dönüşen emirlerle gerçekleşen işlemlerin 0,5 katsayıları ile ağırlıklandırılmasına

karar verilmiştir.

Bu çerçevede, VİOP Prosedürü'nde yukarıda belirtilen tarihten itibaren geçerli olacak şekilde Ek-2'de yer alan değişiklikler yapılacaktır. Prosedürün güncel haline Borsamız internet sitesindeki "Kurumsal" başlığı altındaki "Mevzuat" bölümünde yer alan "Prosedürler" sayfasından (<https://borsaistanbul.com/kurumsal/mevzuat/prosedurler>) ulaşılabilir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Korkmaz ERGUN
Genel Müdür
Yönetim Kurulu Üyesi

Ek:

- 1 - Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri Gruplama Listesi (1 Sayfa)
- 2 - VİOP Prosedürü Güncellenmesine İlişkin Değişiklikler (3 Sayfa)
- 3 - İngilizce Duyuru Metni (5 Sayfa)

Dağıtım:

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası Üyelerine

Ek-1: Pay Vadeli İşlem Sözleşmeleri Grublama Listesi

Grup 1	Grup 2	Grup 3
THYAO	HALKB	FROTO
AKBNK	TCELL	ALARK
ASELS	PGSUS	BRSAN
YKBNK	SISE	AKSEN
ISCTR	PETKM	ENKAI
KCHOL	KRDMD	TKFEN
TUPRS	GUBRF	DOHOL
GARAN	VAKBN	ULKER
SAHOL	TAVHL	ODAS
TRALT	TOASO	CIMSA
EREGL	MGROS	ARCLK
ASTOR	TRMET	HEKTS
BIMAS	TTKOM	OYAKC
EKGYO	AEFES	ENJSA
SASA	KONTR	TSKB
		SOKM
		VESTL
		DOAS

Ek-2: VİOP Prosedürü Güncellemesine İlişkin Değişiklikler

MEVCUT METİN	REVİZE METİN
<p>45.6. Gelir Paylaşımı</p> <p>...</p> <p>Gelir paylaşım tutarının hesaplanmasında işlem hacmi oranı ve piyasada bulunma oranı için ekte (Ek-11 ve Ek-13) belirtilen hesaplama katsayıları kullanılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilmez. Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapıcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplamasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP normal seans süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapıcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur.</p>	<p>45.6. Gelir Paylaşımı</p> <p>...</p> <p>Gelir paylaşım tutarının hesaplanmasında işlem hacmi oranı icin 0,6, piyasada bulunma oranı için 0,4 katsayıları kullanılır. İşlem hacminin hesaplanmasında piyasa yapıcının bekleyen emirleriyle gerçekleşen işlemler 1, piyasa yapıcı tarafından girildiği anda işleme dönüşen emirlerle gerçekleşen işlemler 0,5 katsayı ile ağırlıklandırılır. Bu hesaplamada piyasa yapıcı işlem hacimlerine özel işlem bildirimleri işlem hacimleri dahil edilmez. Pay vadeli işlem sözleşmeleri için yükümlülüklerini yerine getiren piyasa yapıcılara ödenecek gelir paylaşım tutarı hesaplamasında Pay Piyasası sürekli işlem seansı süresinin VİOP normal seans süresine oranının %95'i de dikkate alınır. Seans saatlerine ilişkin değişiklikler, piyasa yapıcıların lehine ise ilgili ay, değilse bir sonraki ay itibarıyla geçerli olur.</p>
<p>EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI</p> <p><u>Gelir Paylaşım Hesaplama Yöntemi:</u></p> <p>Üç piyasa yapıcının olduğu bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda, piyasa yapıcı A'nın piyasa bulunma oranının %80, piyasa yapıcı B'nin ise %100, piyasa yapıcı C'nin ise %20 olduğunu ve ilgili sözleşme sınıfında performans koşulunun %70 olduğunu varsayalım. Piyasa yapıcı A'nın piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerden oluşan hacmin 100.000 TL, piyasa yapıcı B'nin ise 200.000 TL, piyasa yapıcı C'nin ise 100.000 TL olduğu bir durumda gelir paylaşımı hesaplaması aşağıdaki şekilde olur.</p> <ul style="list-style-type: none"> X: Piyasa yapıcının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacim 	<p>EK-11: NORMAL SEANS PİYASA YAPICILARIN HAKLARI</p> <p><u>İlgili tablodan tüm sözleşmeler için "İşlem Hacmi Katsayısı" ve "Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı" sütunları silinmiştir.</u></p> <p><u>Gelir Paylaşım Hesaplama Yöntemi:</u></p> <p>Üç piyasa yapıcının olduğu bir sözleşme sınıfında/tipinde/grubunda, piyasa yapıcı A'nın piyasa bulunma oranının %80, piyasa yapıcı B'nin ise %100, piyasa yapıcı C'nin ise %20 olduğunu ve ilgili sözleşme sınıfında performans koşulunun %70 olduğunu varsayalım. Piyasa yapıcı A'nın piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak yaptığı işlemlerden oluşan hacmin 120.000 TL, piyasa yapıcı B'nin 240.000 TL, piyasa yapıcı C'nin ise 120.000 TL olduğu ve piyasa yapıcı A, B ve C'nin işlemlerinin %66,66 oranında piyasa yapıcının bekleyen emirleriyle gerçekleştiği durumda gelir paylaşımı hesaplaması aşağıdaki şekilde olur.</p> <ul style="list-style-type: none"> X: Piyasa yapıcının piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği ağırlıklandırılmış hacim

- Y: İlgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapııcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği hacimlerin toplamı
- X/Y: İşlem Hacmi Oranı
- Z: Piyasa yapıcının piyasada bulunma oranı
- K: Sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapııcıların piyasada bulunma oranlarının toplamı
- A: (Pay piyasası sürekli işlem seansı süresi / VİOP normal seans süresi)*0,95

Formül: $0,60 * (X/Y) + 0,40 * (Z/K)$

Piyasa Yapıcı A: $0,60 * (100.000 / 400.000) + 0,40 * (0,8 / 2,0) = 0,31$

Piyasa Yapıcı B: $0,60 * (200.000 / 400.000) + 0,40 * (1 / 2,0) = 0,50$

Piyasa Yapıcı C: $0,60 * (100.000 / 400.000) + 0,40 * (0,2 / 2,0) = 0,19$

Borsa payının %50'sinin piyasa yapııcılar ile paylaşılacağı varsayımı ile eğer ilgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki toplam borsa payı 20.000 TL ise bunun 10.000 TL tutarındaki kısmından, piyasa yapıcı A için 3.100 TL, piyasa yapıcı B için 5.000 TL, piyasa yapıcı C için 1.900 TL gelir paylaşım tutarı hesaplanır. Piyasa yapıcı C günlük performans koşulunu sağlayamadığı için bu tutarı hak edemez.

Pay vadeli işlem sözleşmelerinde hesaplanan gelir paylaşım tutarı (Z/A) ile çarpılır. Eğer (Z/A) oranı 1'den büyükse bu oran formülde "1" olarak kullanılır.

- Y: İlgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapııcıların piyasa yapıcı olmayan hesaplarla karşılaşarak gerçekleştirdiği **ağırlıklandırılmış** hacimlerin toplamı
- X/Y: **Ağırlıklandırılmış** İşlem Hacmi Oranı
- Z: Piyasa yapıcının piyasada bulunma oranı
- K: Sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki tüm piyasa yapııcıların piyasada bulunma oranlarının toplamı
- A: (Pay piyasası sürekli işlem seansı süresi / VİOP normal seans süresi)*0,95

İşlem hacminin hesaplamasında piyasa yapıcının beklenen emirleriyle gerçekleştirilen işlemlerin ağırlık katsayısı 1, diğerlerinin ağırlık katsayısı 0,5 iken;

$$\underline{X_A = (120.000 * 0,66 * 1) + (120.000 * 0,33 * 0,5) = 100.000}$$

$$\underline{X_B = (240.000 * 0,66 * 1) + (240.000 * 0,33 * 0,5) = 200.000}$$

$$\underline{X_C = (120.000 * 0,66 * 1) + (120.000 * 0,33 * 0,5) = 100.000}$$

$$\underline{\text{Ağırlıklandırılmış İşlem Hacmi Toplamı } Y = 100.000 + 200.000 + 100.000 = 400.000}$$

$$\underline{\text{Piyasada Bulunma Oranı Toplamı } Z = 0,8 + 1 + 0,2 = 2}$$

Formül: $0,60 * (X/Y) + 0,40 * (Z/K)$

Piyasa Yapıcı A: $0,60 * (100.000 / 400.000) + 0,40 * (0,8 / 2,0) = 0,31$

Piyasa Yapıcı B: $0,60 * (200.000 / 400.000) + 0,40 * (1 / 2,0) = 0,50$

Piyasa Yapıcı C: $0,60 * (100.000 / 400.000) + 0,40 * (0,2 / 2,0) = 0,19$

Borsa payının %50'sinin piyasa yapııcılar ile paylaşılacağı varsayımı ile eğer ilgili sözleşme sınıfındaki/tipindeki/grubundaki toplam borsa payı 20.000 TL ise bunun 10.000 TL tutarındaki kısmından, piyasa yapıcı A için 3.100 TL, piyasa yapıcı B için 5.000 TL, piyasa yapıcı C için 1.900 TL gelir paylaşım tutarı hesaplanır. Piyasa yapıcı C günlük performans koşulunu sağlayamadığı için bu tutarı hak edemez.

	Pay vadeli işlem sözleşmelerinde hesaplanan gelir paylaşım tutarı (Z/A) ile çarpılır. Eğer (Z/A) oranı 1'den büyükse bu oran formülde "1" olarak kullanılır.
EK-13: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN HAKLARI	EK-13: AKŞAM SEANSI PİYASA YAPICILARIN HAKLARI <u>İlgili tablodan tüm sözleşmeler için "İşlem Hacmi Katsayısı" ve "Piyasada Bulunma Oranı Katsayısı" sütunları silinmiştir.</u>